Dosarul nr. 2c-426/2021
2-21023647-12-2c-16022021-1

H O T Ă R Â R E
În numele legii

24 iunie 2024 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău /sediul Centru/
Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici
Grefier Andrei Dumitrașcu

examinând în ședință de judecată publică acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.A. „INCOMLAC" către Instituția publică "Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe" privind repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces.

1. La 15 februarie 2021, SA „Incomlac" a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva Instituției publice „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe" privind repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.3-7, vol.I).

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a menționat că în baza hotărârii Guvernului nr. 125 din 06 februarie 2018, la 01 august 2018 – ÎS „Vamservinform" s-a reorganizat, prin fuziune (absorbție) cu Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe" (*în continuare CTIF*), ultima fiind succesor de drepturi și obligații. Corespunzător toate pretențiile creditorilor față de ÎS „Vamservinform" automat urmează a fi adresate către noul succesor de obligații - CTIF.

Relevă că la 04 ianuarie 2016, între SA „Incomlac" pe de o parte în calitate de beneficiar și ÎS „Vamservinform" pe de altă parte, în calitate de prestator au semnat contractul de prestări servicii nr. 041/16 din 04 ianuarie 2016.

Prin contractul nominalizat SA „Incomlac" a împuternicit, iar ÎS „Vamservinform" s-a obligat să efectueze în numele și pe contul SA „Incomlac" declararea mărfurilor conform procedurii stabilite de legislația Republicii Moldova, pct.1.1.

Corespunzător la operațiunile de import ÎS „Vamservinform" a prestat pentru SA „Incomlac" servicii de broker vamal.

Reclamanta afirmă că potrivit aceluiași contract, pct.4.1.1. SA „Incomlac" s-a obligat să pună la dispoziția ÎS „Vamservinform" toate documentele necesare pentru vămuire conform legislației Republicii Moldova; pct.4.3.1. ÎS „Vamservinform" s-a obligat să declare mărfurile în vamă conform procedurii stabilite de legislația Republicii Moldova și pct.4.3.4. să determine valoarea în vamă a mărfurilor declarate, cu calcularea drepturilor de import/export, conform legislației în vigoare; pct.4.4.3 ÎS „Vamservinform" și-a rezervat dreptul să refuze perfectarea declarației vamale pentru regimul solicitat în cazurile când specificul mărfurilor declarate, valoarea lor sau alte circumstanțe creează suspiciuni și/sau dubii.

Menționează că în perioada ianuarie 2016 - februarie 2017, SA „Incomlac" a importat din

Lituania - „smântână neconcentrată, fără adaos de zahăr, cu un conținut de grăsimi peste 21%, dar max. 45%” (frișcă 40%) - poziție tarifară cod 04015039. La operațiunile de import, toate declarațiile vamale au fost completate, semnate și transmise organelor vamale pentru procesare de către ÎS „Vamservinform”.

Relevă că la completarea declarațiilor de ÎS „Vamservinform”, în rubrica 36 a declarației a fost indicat codul „200”, ce corespunde importului din Uniunea Europeană, fapt confirmat de certificatul EUR. 1. În același timp, de către ÎS „Vamservinform” în calitate de declarant s-a omis completarea rubricii 39 „Contingent”.

Astfel la 26 septembrie 2017, Biroul Vamal Nord în urma reverificării tranzacțiilor de import clasificate la poziția tarifară 0401, efectuate în perioada anului 2016, a emis procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 29/04.

La 10 august 2018, Biroul Vamal Nord în urma reverificării corectitudinii acordării preferinței 200 la mărfurile contingentate și importate peste limita contingentului în anul 2017, a emis procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale cu nr. 10/02.

Reclamanta relevă că Biroul Vamal Nord a concluzionat, pentru mărfurile acoperite doar de certificatul de circulație a mărfurilor EUR1/declarație de origine pe factură și importate conform declarațiilor vamale reverificate, perfectate de către ÎS „Vamservinform”, tratamentul tarifar preferențial (cod scutire 200) a fost acordat neîntemeiat, pe motivul că, pentru produsele categoria CT3 nu a fost solicitată eliminarea taxelor vamale în limitele contingentelor stabilite prin indicarea codului EUIM3 în rubrica 39 a declarației vamale.

Ca urmare Biroul Vamal Nord, a considerat că s-a adeverit riscul acordării incorecte a tratamentului tarifar preferențial la importul mărfurilor la poziția tarifară 04015039 și a recalculat obligații vamale suplimentare.

Notează că procesele-verbale nominalizate au fost contestate în termen la organul ierarhic superior, însă contestațiile înaintate au fost respinse.

În consecință Biroul Vamal Nord, la 12 octombrie 2017 și la 16 august 2018, a emis decizia de regularizare cu nr. 228 și corespunzător decizia de regularizare cu nr. 193, prin care SA „Incomlac” i-au fost calculate obligații vamale suplimentare în sumă de 14 431 300 lei.

Susține că nu a fost de acord cu deciziile nominalizate, din care considerente SA „Incomlac” le-a contestat în contencios administrativ, litigiul fiind examinat în perioada noiembrie 2017 - decembrie 2020. La 23 decembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție prin decizie irevocabilă nr. 5ra-532/2020 a respins acțiunea SA „Incomlac” către Biroul Vamal Nord, lăsând în vigoare deciziile de regularizare emise de ultimul.

Afirmă, că neavând alte posibilități de a anula deciziile de regularizare, prin care s-au calculat obligații vamale suplimentare majore, SA „Incomlac” începând cu 24 decembrie 2020 a început să efectueze plățile pretinse. La data înaintării pretenției de către SA „Incomlac” a fost achitată în total suma de 14 731 300 lei.

Reclamanta invocă prevederile articolelor 1398 alin. (1) și 1403 alin. (2) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), din motiv că ÎS „Vamservinform” a acționat față de SA „Incomlac” ilicit și cu vinovăție, cauzându-se prejudiciul material prin omisiune, SA „Incomlac” din momentul în care i-a devenit cunoscut prejudiciul și autorul acestuia în ordine de regres pretinde la repararea integrală a prejudiciului din partea succesorului ÎS „Vamservinform”.

Concluzionează că ÎS „Vamservinform” a acționat ilicit, necompletând rubrica 39 „Contingente” a declarațiilor vamale - fapt constatat de instanța judecătorească care are forța lucrului judecat. În acest sens, explică că partea pârâtă a acționat cu vinovăție, dat fiind faptul că

potrivit clauzelor contractuale și-a asumat răspunderea pentru întocmirea corectă a declarațiilor vamale, precum și pentru calcularea drepturilor de import/export, conform legislației în vigoare, încălcarea obligațiunilor contractuale și legale, chiar și prin omisiune constituie prin sine o formă a vinovăției. Prin inacțiunile ÎS „Vamservinform" (necompletarea tuturor rubricilor declarației vamale) SA „Incomlac" i-a fost cauzat un prejudiciu material major în sumă totală de 19 084 073,11 lei, din care la momentul înaintării prezentei pretenții de către SA „Incomlac" a fost achitată suma de 14 731 300 lei. La înaintarea prezentei acțiuni pretinde la încasarea sumei real achitate de SA „Incomlac", rezervând în același timp dreptul de a pretinde în ordine de regres și la încasarea sumelor care vor fi ulterior achitate de către SA „Incomlac" în cadrul procedurii descrise.

Precizează că argumentele pârâtului asupra faptului că nu a fost beneficiar al importului și corespunzător nu poate suporta consecințele importului pentru produsele luate „frișca", sunt neîntemeiate pe motiv că bunurile importate în baza declarațiilor vamale incorect întocmite de ÎS „Vamservinform" sunt bunuri consumptibile și la data recalculării obligațiilor vamale suplimentare deja au fost prelucrate și înstrăinate. La momentul înstrăinării în sine costul produselor nu au fost incluse taxele vamale, deci SA „Incomlac" nu a avut posibilitate să-și valorifice dreptul de acoperire a tuturor cheltuielilor suportate, cu atât mai mult că creșterea cheltuielilor suportate a avut loc la o diferență de 3 ani, din data când de facto urmau a fi calculate de ÎS „Vamservinform". În condițiile în care, bunurile importate în baza declarațiilor incorect întocmite de ÎS „Vamservinform" nu se află în posesia, folosința și administrarea SA „Incomlac", taxele vamale suplimentare calculate ulterior nu pot fi puse pe seama SA „Incomlac" urmând a fi încasate de la autorul prejudiciului.

2. Reclamanta SA „Incomlac" solicită încasarea de la Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe" a prejudiciului material cauzat în sumă totală de 14 731 300 lei și compensarea cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în sumă de 50 000 lei (f.d.7, vol.I).
3. La 29 aprilie 2021, Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe" a depus prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a instanței, *referință* prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d.112-116, vol.I).

În susținerea poziției a menționat că, ÎS „Vamservinform" în calitate de broker vamal a perfectat declarațiile vamale menționate în cererea de chemare în judecată la importul din Lituania a produselor „smântână neconcentrată fără adaos de zahăr, cu un conținut de grăsimi peste 21% dar max.45%: frișcă (40%)", iar marfa importată a fost declarată la poziția tarifară 04015039, conform Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor Republicii Moldova, aprobată prin Legea nr.172 din 25 iulie 2014 (M.O. al R.M., 2014, nr. 231-237, art. 529)".

Astfel, în anul 2014 a fost încheiat Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr. 112 din 02 iulie 2014 (M.O. al R.M., 2014, nr. 185-199, art. 529). Conform anexei nr. XV-D a Acordului de Asociere mărfurile sus-menționate se regăsesc la codul numeric 04013039, în lista de concesii tarifare, fiind produse din categoria CT-3 (1000 tone) (MO nr. 185-189 din 18 iulie 2014 pag.156).

Afirmă că potrivit art. VII al Legii nr.172 din 25 iulie 2014 privind aprobarea Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor a Republicii Moldova, Guvernul, în termen de 2 luni, urma să efectueze ajustarea actelor sale normative, inclusiv Nomenclatorul mărfurilor al Republicii Moldova și să prezinte Parlamentului propuneri privind racordarea altor acte legislative la legea respectivă. Pârâta specifică că, prevederile Acordului de Asociere în ceea

privește codurile numerice ale mărfurilor, urmau să fie ajustate prin lege la Nomenclatura Combinată a Mărfurilor Republicii Moldova și publicată în Monitorul Oficial, ceea ce nu s-a efectuat.

Luând în considerare că codul 04013039 din Anexa nr. XV-D a Acordului de Asociere nu a fost introdus în Nomenclatura Combinată a Mărfurilor, specialistul în domeniul vămuirii a acordat lotului de marfa codul nr.04015039-Altele (M.O. nr.231-237 din 08 august 2014 pag.17), prin urmare codului 04015039 nefiindu-i aplicabile careva contingente.

Precizează cu referire la completarea declarației vamale, rubrica 33 se completează în conformitate cu Nomenclatorul mărfurilor Republicii Moldova. Obiecții la declarațiile depuse la acest capitol din partea organului vamal nu au fost. Corespunzător, specialistul în domeniul vămuirii indicând în rubrica 33 codul 04015039, dispunând de certificatul de origine EUR1, a indicat în rubrica 36 codul 200, care corespunde indicelui Acordului de Asociere între Republica Moldova pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014 și ratificat prin Legea nr. l 12 din 02 iulie 2014 (MO al RM, 2014, nr. 185-199, art. 442), pentru produsele originare din UE.

La rândul său, codul mărfii 04015039 nu se regăsește în Anexa nr. XV-D a Acordului de Asociere, prin urmare față de acesta nefiind aplicabile careva contingente, fapt ce a determinat necompletarea rubricii 39 din declarațiile vamale. Or, Serviciul Vamal fiind deținător al Sistemului Informațional „Asycuda World", prin intermediul căruia gestionează contingentul tarifar la importul în vrac în regim preferințial a produselor lactate, trebuia să ajusteze SI „Asycuda World".

Subliniază că procedura de funcționare a sistemului de gestionare a cotelor tarifare, care se aplică la importul mărfurilor originare în/din țările membre ale Uniunii Europene, este determinată de Regulamentul privind administrarea contingentelor tarifare la importul/exportul mărfurilor în/din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.971 din 17 noiembrie 2014, iar pct.2 al hotărârii menționate prevede că, Serviciul Vamal se abilitează cu funcția de gestionare a contingentelor tarifare pentru importul/exportul mărfurilor în/din Republica Moldova.

Pârâta menționează conform cap. III din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.971 din 17 noiembrie 2014, „cotele tarifare oferite de Republica Moldova la importul mărfurilor din Uniunea Europeană sunt stabilite în anexele la Acordul de Asociere", iar în anexa nr. XV-D codul tarifar 04015039 nu se regăsește.

Notează că sistemul de administrare a contingentelor tarifare se bazează pe principiul „primul venit, primul servit" în baza înregistrării în SI „Asycuda World" a declarației vamale. Acordarea preferințelor tarifare se efectuează în ordinea înregistrării în SI „Asycuda World" a declarației vamale și în limitele cantităților indicate. Serviciul Vamal autorizează plasarea mărfurilor în circulație liberă, cu aplicarea cotelor tarifare, după efectuarea obligatorie a controlului vamal documentar, în baza analizei criteriilor de risc și a controlului fizic. Documentele care conțin date eronate sau incomplete și cele completate incorect sau cu corectări nu vor fi acceptate de către organele vamale în cadrul procedurii de vămuire a mărfurilor.

Referitor la ordinul Serviciului Vamal nr.346 din 24 decembrie 2009, precum că, rubrica 39 „Contingente" a declarației vamale se completează prin înscrierea unuia din codurile prevăzute în Anexa nr.12 la ordinul menționat, menționează că Anexa nr.12 face referire la contingentul prevăzut în Anexa nr. XV-D (categoria CT3) a Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, unde, cum s-a menționat anterior, codul 04015039 nu

se regăsește.

Mai mult la 28 decembrie 2015 și 22 decembrie 2016, Serviciul Vamal emite două circulare cu nr.710-c și nr. 783-c, nefiind publicate pentru mediul de afaceri, adresate șefilor birourilor vamale „Cu privire la aplicarea prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană”, iar în Anexa nr. 2 la circularele menționate, este introdus codul 04015039 din Nomenclatorul Mărfurilor, cu incidență la contingentul (cantitatea 1000 t) stabilit prin acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană. Conform circularelor la importul mărfurilor originare din UE, cu condiția prezentării dovezii de origine a mărfurilor - pentru mărfurile enumerate în Anexa nr. 2 a circularelor se va aplica cota „0” în limita contingentelor tarifare respective, și cota taxei CNF aplicate (conform rubricii 4 a tabelului) - la depășirea limitei respective.

Pârâta specifică că, prevederile Acordului de Asociere în ceea ce privește codurile numerice ale mărfurilor, nu au fost ajustate la Nomenclatura Combinată a Mărfurilor Republicii Moldova, Serviciul Vamal de sine stătător, prin circularele menționate, a egalat codul 04015039 din Nomenclatura mărfurilor Republicii Moldova, cu codul 04013039 din Anexa nr. XV-D a Acordului de Asociere.

Notează, conform circularelor Serviciului Vamal nr.710-c din 28 decembrie 2015 și nr.783- c din 22 decembrie 2016, evidența importului de mărfuri în limita contingentelor tarifare stabilite cu UE, cât și aplicarea cotelor taxelor vamale la depășirea limitei respective a contingentelor, a fost pusă în sarcina organelor vamale. Circularele menționate sunt documente de uz intern pentru a fi aplicate de organele vamale, iar prevederile lor nu au fost aduse la cunoștință ÎS „Vamservinform”, în calitate de broker vamal, de aceea nu a avut posibilitatea de a cunoaște introducerea codului 04015039, sub incidența contingentului stabilit prin Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Menționează că, Biroul Vamal Nord nu a depistat careva încălcări a reglementărilor vamale, prevăzute la art. 231 din Codul Vamal, la întocmirea și depunerea declarațiilor vamale menționate în cererea de chemare în judecată de către brokerul vamal ÎS „Vamservinform” or, conform legislației, vinovăția brokerului vamal și a specialistului în domeniului vămuirii este stabilită de organul vamal prin întocmirea proceselor-verbale cu privire la contravenția vamală și emiterea deciziei de aplicare a amenzii.

Pârâta precizează că, declarațiile vamale menționate, au fost acceptate de organul vamal cu acordarea liberului de vamă or, conform pct. 43 a HG nr.1140 din 02 noiembrie 2005, răspunderea cu privire la controlul documentar sau controlul vamal fizic al mărfurilor revine persoanelor, care au efectuat acest control. De asemenea, răspunderea cu privire la verificarea încasării sau garantării obligației vamale, după caz, revine organului vamal care a efectuat această verificare. Controlul documentar, conform prevederilor pct.19 lit. a) a Ordinului Serviciului Vamal nr.480-O din 18 decembrie 2006, constă în verificarea de către organul vamal al corectitudinii completării declarației vamale în detaliu.

Pârâta prin prisma prevederilor pct. 16 și pct. 18 a Anexei nr. 1 la HG nr. 971 din 17 noiembrie 2014 și pct. 43 a HG nr. 1140 din 02 noiembrie 2005, la cazul dat, conchide că organul vamal nejustificat a acordat liberul de vamă, în lipsa efectuării obligatorii a controlului documentar și a controlului vamal fizic al mărfurilor pentru importul mărfurilor contingentate, iar răspunderea în situația creată o poartă organul vamal prin persoanele împuternicite de efectuarea verificărilor respective.

Notează că în baza contractului de prestări servicii nr.04î/16 din 04 ianuarie 2016, pe principiile reprezentării directe, conform prevederilor art. 162 din Codul Vamal.

ÎS „Vamservinform” s-a obligat să efectueze în numele și pe contul S.A. „Incomlac” declararea mărfurilor și unităților de transport într-un anumit regim vamal, solicitat de beneficiar, astfel răspunderea față de organul vamal pentru achitarea obligației vamale, inclusiv taxele vamale suplimentare, o poartă S.A. „Incomlac”.

Prin urmare, consideră că suma de 14 731 300 lei nu poate fi considerată ca prejudiciu, iar conform prevederilor art. 2022 alin. (1) din Codul civil, plata acestei sume nu poate fi considerată ca o consecință a acțiunilor ilicite și cu vinovăție a ÎS „Vamservinform”, astfel prevederile art. 2024 din Codul civil, nefiind aplicabile la cazul în speță.

Pârâta își întemeiază argumentele de fapt în baza art. 186 din Codul de procedură civilă, art. 2022 și 2024 din Codul civil, art. 162 din Codul vamal, Legea nr. 112 din 02 iulie 2014, Legea nr. 172 din 25 iulie 2014, Hotărârea Guvernului nr. 971 din 17 noiembrie 2014, Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02 noiembrie 2005, Hotărârea Guvernului nr. 1525 din 29 decembrie 2007, Ordinul Serviciului Vamal nr. 346 din 24 decembrie 2009, Circularele Serviciului Vamal nr.710-c din 28 decembrie 2015 și nr. 783-c din 22 decembrie 2016.

4. Reclamanta SA „Incomlac” la 28 septembrie 2021 a depus prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a instanței *cerere privind completarea temeiului acțiunii* și mărirea cuantumului pretențiilor (f.d.154-155).

   În susținerea cererii reclamanta a solicitat completarea temeiului acțiunii cu circumstanțele de drept prevăzute la articolele 9, 572, 602 alin. (1) și (2), 1399 din Codul civil și încasarea de la IP „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” a prejudiciului material cauzat în sumă totală de 19 084 073,11 lei.

   În acest sens, reclamanta a susținut că pentru moment SA „Incomlac” pentru acțiunile cu vinovăție ale ÎS „Vamservinform” a achitat integral suma de 19 084 073,11 lei, fapt confirmat prin informația Biroului Vamal Nord nr. 28/25-9205 din 14 septembrie 2021, și din aceste considerenre a depus cererea de majorare a cuantumului pretențiilor până la această sumă.
5. *În ședința de judecată* reprezentantul reclamantei SA „Incomlac”, Avornicița Vadim (f.d.186, vol.II) a susținut cererea de chemare în judecată și de completare a temeiului acțiunii, solicitând admiterea integrală a acestora.
6. *În ședința de judecată* reprezentanții pârâtului Instituția publică ”Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”, Vladimir Cogîlniceanu (f.d.187, vol.II) și avocatul Petru Balan (f.d.199, vol.I) au solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată.

7. Audiind reprezentanții părților la proces, studiind materialele anexate la dosar și racordându-le la prevederile legale, instanța de judecată respinge cererea de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, din următoarele considerente.
8. În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
9. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

10. Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.
11. În ședința de judecată s-a constatat că, la 04 ianuarie 2016, între ÎS „Vamservinform" în calitate de prestator (broker vamal) pe de o parte și SA „Incomlac" în calitate de beneficiar, pe de altă parte, a fost încheiat contractul de prestări servicii nr. 04I/16 din 04 ianuarie 2016 (f.d.8-9, vol.I).
12. Prin urmare, instanța de judecată reține că în speță sunt aplicabile prevederile Codului civil în redacția până la 01 martie 2019, în vigoare la momentul apariției raportului juridic. Or, conform art. 7 alin. (1) din Codul civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.
13. Astfel, art.970 alin. (1) din Codul civil prevede, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuția convenită.
14. Punctul 1.1 din contract prevede obiectul contractului, unde părțile au prevăzut că beneficiarul împuternicește, iar prestatorul se obligă să efectueze în numele și pe contul beneficiarului declararea mărfurilor și mijloacelor de transport într-un anumit regim vamal solicitat de beneficiar, conform procedurii stabilite de legislația Republicii Moldova, precum și să presteze servicii legate de efectuarea operațiunilor de mediere în domeniul vamal.
15. Conform pct.4.3.1. din același contract, prestatorul (ÎS „Vamservinform") s-a obligat să declare mărfurile și mijloacele de transport în vamă conform procedurii stabilite de legislația Republicii Moldova și conform pct.4.3.4. să determine valoarea în vamă a mărfurilor declarate, și să calculeze drepturile de import/export, conform legislației în vigoare în baza documentelor prezentate (f.d.8, vol.I).
16. Instanța a stabilit în ședință de judecată că în baza Hotărârii Guvernului nr. 125 din 06 februarie 2018, la data de 01 august 2018, ÎS „Vamservinform" s-a reorganizat, prin fuziune (absorbție) cu Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe".
17. Astfel, la 01 august 2018, Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe" (succesor al ÎS „Vamservinform") în calitate de prestator, broker vamal și SA „Incomlac" în calitate de beneficiar, au semnat Acordul adițional nr. 1 la contractul de prestări servicii nr. 04I/16 din 04 ianuarie 2016, referitor la modificările prestatorului în baza Hotărârii Guvernului nr. 125 din 06 februarie 2018 (f.d.10, vol.I).
18. Totodată, în ședința de judecată s-a stabilit că în perioada ianuarie 2016 – februarie 2017, ÎS „Vamservinform" în calitate de broker vamal a perfectat declarațiile vamale referitor la importul de către SA „Incomlac" din Lituania a produselor de „smântână neconcentrată fără adaos de zahăr, cu un conținut de grăsimi peste 21% dar max.45%: frișcă (40%)", iar marfa importată a fost declarată la poziția tarifară 04015039, conform Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor aprobată prin Legea nr.172 din 25 iulie 2014, în vigoare din 01 ianuarie 2015, în Monitorul Oficial nr.231-237/529 din 08 august 2014, (f.d.11-77, vol.I).
19. Reclamantul susține că completarea declarațiilor de ÎS „Vamservinform", în rubrica 36 a declarației a fost indicat codul „200", ce corespunde importului din Uniunea Europeană, fapt confirmat de certificatul EUR.1. În același timp, de către ÎS „Vamservinform" în calitate de declarant s-a omis completarea rubricii 39 „Contingent".

20. Astfel, la 26 septembrie 2017, Biroul Vamal Nord a întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 29/04, prin care a efectuat reverificarea tranzacțiilor de import contingentate, declarate la poziția tarifară 0401 efectuate în perioada 2016 la SA „Incomlac" stipulate conform Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014 și ratificat prin Legea nr. 112 din 02 iulie 2014 (Monitorul Oficial nr.185-199/442 din 18 iulie 2014), pentru produsele originare din Uniunea Europeană (f.d.78-79, vol.I).
21. Respectiv, a fost emisă decizia de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017 de Biroul Vamal Nord prin care SA „Incomlac" i-au fost calculate obligații vamale în sumă de 11 860 506,16 lei (f.d.83, vol.I).
22. Consecutiv, la 10 august 2018, Biroul Vamal Nord a întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 10/02, prin care a efectuat reverificarea anul 2017 a corectitudinii acordării preferinței 200 la mărfurile contigentate declarate la poziția tarifară 0401 și importate peste limita contigentului (115RDVS), (f.d.81-82, vol.I).
23. Potrivit proceselor-verbale de reverificare, Biroul Vamal Nord a concluzionat că, pentru mărfurile acoperite doar de certificatul de circulație a mărfurilor EUR1/declarație de origine pe factură și importate conform declarațiilor vamale reverificate, perfectate de către ÎS „Vamservinform", tratamentul tarifar preferențial (cod scutire 200) a fost acordat neîntemeiat, pe motivul că, pentru produsele categoria CT3 nu a fost solicitată eliminarea taxelor vamale în limitele contingentelor stabilite prin indicarea codului EUIM3 în rubrica 39 a declarației vamale. Urmare celor expuse, s-a constatat că există riscul de acordare incorectă a tratamentului tarifar preferențial la importul mărfurilor la poziția tarifară 04015039. Astfel, scutirea de taxă vamală – cota 15% a fost acordată contrar prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană.
24. Prin urmare, la 16 august 2018, Biroul Vamal Nord a emis decizia de regularizare nr. 193 prin care SA „Incomlac" i-au fost calculate obligații vamale în sumă de 2 570 793,84 lei (f.d.84, vol.I).
25. Instanța de judecată constată că, Curtea Supremă de Justiție la 23 decembrie 2020, a pronunțat decizia în contencios administrativ prin care, a admis recursul depus de Biroul Vamal Nord. A casat integral decizia din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 20 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a pronunțat o hotărâre nouă prin care: a respins cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Incomlac" împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei nr. 12 din 22/06/2018 privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 193 din 16 august 2018, anularea deciziei nr.17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018, ca neîntemeiată (f.d.85-104, vol.I).
26. Prin încheierea din 22 decembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de SA „Incomlac" împotriva deciziei din 23 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție (f.d.187-192, bol.I).

27. Instanța notează că la 01 februarie 2021, SA „Incomlac” a înaintat către Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” reclamația nr.34/R03-01, prin care a invocat răspunderea delictuală a ÎS „Vamservinform”, solicitând încasarea sumei real achitate de SA „Incomlac” în mărime de 14 431 300 lei ca prejudiciu material, rezultat din necompletarea tuturor rubricilor declarației vamale (f.d.105-106, vol.I), care a rămas fără soluționare.
28. Respectiv la 15 februarie 2021, SA „Incomlac” a depus în instanța de judecată prezenta acțiune civilă privind repararea prejudiciului material, întemeiată pe prevederile articolele 1398 alin. (1) și 1403 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019).
29. Potrivit art. 1398 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.
30. Articolul 1403 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) stabilește că, comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăție de prepusul său în funcțiile care i s-au încredințat. Comitentul conservă dreptul de regres contra prepusului. Prepusul se poate exonera dacă va dovedi că s-a conformat întocmai instrucțiunilor comitentului.
31. Ca urmare a celor constatate, instanța de judecată notează că argumentele invocate de reclamantă în cererea de chemare în judecată, referitor la răspunderea delictuală a pârâtei Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” (ÎS „Vamservinform”) față de SA „Incomlac”, sunt neîntemeiate, iar normele invocate nu sunt aplicabile prezentului litigiu. Or, pentru a exista răspunderea delictuală, este necesară existența vinovăției celui ce acționează.
32. Subsecvent, răspunderea civilă delictuală se angajează în situația în care unei persoane i s-a cauzat un prejudiciu printr-o faptă ilicită extra-contractuală. Din care se atestă condițiile răspunderii delictuale și anume, existența unui prejudiciu; existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu; și existența vinovăției celui ce a cauzat prejudiciul, constând în intenția, neglijența sau imprudența cu care a acționat.
33. La caz, instanța relevă că în anul 2014, a fost încheiat Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr. 112 din 02 iulie 2014 (Monitorul Oficial nr.185-199/442 din 18 iulie 2014).
34. Potrivit anexei nr. XV-D a Acordului de Asociere mărfurile „lapte și smântână din lapte cu un conținut de grăsime >21% dar <=45% din greutate, neconcentrat sau fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori (excl. în ambalaj cu gramaj net <=2 l), se regăsesc la codul numeric 04013039, în lista de concesii tarifare, fiind produse din categoria CT-3 (1000 tone), Monitorul Oficial nr.185-199/442 din 18 iulie 2014, (f.d.118-119, vol.I).
35. În conformitate cu Legea nr.172 din 25 iulie 2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, la Art. VII, Guvernul, în termen de 2 luni, va efectua ajustarea actelor sale normative, inclusiv abrogarea actului Nomenclator al mărfurilor al Republicii Moldova, și va prezenta Parlamentului propuneri privind racordarea altor acte legislative la prezenta lege (f.d.120, vol.I).
36. Astfel, instanța reține argumentul pârâtei potrivit căruia, prevederile Acordului de Asociere în ce privește codurile numerice ale mărfurilor, urmau să fie ajustate prin lege la Nomenclatura combinată a mărfurilor și publicată în Monitorul Oficial, ceea ce nu s-a efectuat, fapt ce se deduce din Legea nr.172 din 25 iulie 2014. Astfel, poziția tarifară / codul 04013039 din Anexa nr. XV-D a Acordului de Asociere, nu a fost introdus în Nomenclatura

combinată a mărfurilor, specialistul în domeniul vămuirii a acordat lotului de marfa codul nr. 04015039 - „Altele” (f.d.129, vol.I). Respectiv codului 04015039, nefiindu-i aplicabile careva contingente. Deci, codul numeric 04013039 din anexa nr. XV-D a Acordului de Asociere nu se regăsea ca un cod valabil în baza „Asicuda World” și specialistul în domeniul vămuirii nu putea perfecta și depune în mod valabil declarația vamală cu indicarea codului numeric 04013039.

37. În ceea ce privește completarea declarației vamale, rubrica 33 se reține poziția pârâtei, precum că aceasta se completează în conformitate cu Nomenclatorul mărfurilor, iar în acest sens careva mențiuni la declarațiile completate, organul vamal a nu înaintat. Deci, specialistul în domeniul vămuirii indicând în rubrica 33 codul 04015039, dispunând de certificatul de origine EUR1, a indicat în rubrica 36 codul 200, care corespunde indicelui Acordului de Asociere între Republica Moldova pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014 și ratificat prin Legea nr.112 din 02 iulie 2014, pentru produsele originare din Uniunea Europeană. La rândul său, codul mărfii 04015039 nu se regăsește în Anexa nr. XV-D a Acordului de Asociere, prin urmare față de acesta nefiind aplicabile careva contingente, fapt ce a determinat necompletarea rubricii 39 din declarațiile vamale. Or, Serviciul Vamal, fiind deținător al Sistemului Informațional „Asycuda World”, prin intermediul căruia gestionează contingentul tarifar la importul în vrac în regim preferințial a produselor lactate, trebuia să ajusteze acest sistem.
38. Totodată, conform Ordinului Serviciului Vamal nr.346 din 24 decembrie 2009, rubrica 39 „Contingente” a declarației vamale se completează prin înscrierea unuia din codurile prevăzute în Anexa nr.12 la ordinul menționat, care face referire la contingentul prevăzut în Anexa nr. XV-D (categoria CT3) a Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, unde codul 04015039, nu se regăsește (f.d.134, 135, vol.I).
39. Mai mult, se constată că la 28 decembrie 2015 și 22 decembrie 2016, Serviciul Vamal a emis circularele nr.710-c și nr. 783-c Cu privire la aplicarea prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană”, de uz intern. La Anexa nr. 2 la circularele citate, este introdus codul 04015039 din Nomenclatorul mărfurilor, cu incidență la contingentul (cantitatea1000 t) stabilit prin Acordul de asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană. Șefilor birourilor vamale li s-a atras atenția că, la importul mărfurilor originare din Uniunea Europeană, cu condiția prezentării dovezii de origine a mărfurilor, pentru mărfurile enumerate în Anexa nr. 2 a circularelor se va aplica cota „0” în limita contingentelor tarifare respective, și cota taxei CNF aplicate (conform rubricii 4 a tabelului) - la depășirea limitei respective (f.d.138-140; 141-143, vol.I).
40. În ședința de judecată partea pârâtă a explicat că prevederile Acordului de Asociere în ceea ce privește codurile numerice ale mărfurilor, nu au fost ajustate la Nomenclatura combinată a mărfurilor, Serviciul Vamal prin circularele menționate, a egalat codul 04015039 din Nomenclatura mărfurilor Republicii Moldova cu codul 04013039 din Anexa nr. XV-D a Acordului de Asociere. Astfel, potrivit circularelor Serviciului Vamal nr.783-c din 22 decembrie 2016 (f.d.138-140, vol.I) și nr.710-c din 28 decembrie 2015 (f.d.141-143, vol.I), evidența importului de mărfuri în limita contingentelor tarifare stabilite cu Uniunea Europeană, cât și aplicarea cotelor taxelor vamale la depășirea limitei respective a contingentelor, a fost pusă în sarcina organelor vamale. Circularele menționate, au fost elaborate pentru informarea birourilor vamale despre aplicarea prevederilor Acordului de

Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană fapt stabilit din răspunsul Serviciului Vamal nr.28/11-3909 din 16 martie 2022 (f.d.209, vol.I).

41. La fel, instanța de judecată apreciază critic afirmația reclamantului precum, în condițiile în care, bunurile importate în baza declarațiilor vamale incorect întocmite de ÎS „Vamservinform" nu se află în posesia, folosința și administrarea SA „Incomlac", taxele vamale suplimentare calculate ulterior nu pot fi puse pe seama SA „Incomlac", urmând a fi încasate de la autorul prejudiciului. Or, potrivit contractului de prestări servicii nr.04I/16 din 04 ianuarie 2016, conform principiului reprezentării directe din art. 162 Cod Vamal, ÎS „Vamservinform" s-a obligat să efectueze în numele și pe contul SA „Incomlac" declararea mărfurilor și unităților de transport într-un anumit regim vamal, solicitat de beneficiar, astfel răspunderea față de organul vamal pentru achitarea obligației vamale, inclusiv taxele vamale suplimentare, o poartă SA „Incomlac".
42. Respectiv, suma solicitată de reclamantă, nu poate fi considerată ca prejudiciu, iar plata acestei sume nu reprezintă o consecință a acțiunilor ilicite și cu vinovăție a ÎS „Vamservinform".
43. Referitor la argumentele invocate de reclamantă în cererea privind completarea temeiului acțiunii și mărirea cuantumului pretențiilor și anume a sumei de 19 084 073,11 lei cu titlu de prejudiciu material, instanța respinge ca neîntemeiate pretențiile.
44. În acest sens, instanța precizează că suma de 19 084 073,11 lei este formată din obligațiile vamale și dobânda de întârziere calculată, din data emiterii deciziilor de regularizare nr.228 din 12 octombrie 2017 și nr. 193 din 16 august 2018, până la achitarea lor efectivă, în anul 2021. Or, aceste decizii de regularizare au fost contestate de SA „Incomlac" în instanța de judecată în contencios administrativ. Ca urmare, fiind pronunțată decizia Curții Supreme de Justiție din 23 decembrie 2020, acțiunea în contencios administrativ înaintată de SA „Incomlac" a fost respinsă.
45. Consecutiv, se atestă că pe parcursul examinării litigiului, la cererea SA „Incomlac" prin decizia instanței de judecată a fost suspendată executarea deciziilor de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017 și nr. 193 din 16 august 2018. Prin urmare, cererea de suspendare a executării deciziilor de regularizare menționate, a fost asumată de SA „Incomlac".
46. Articolul 129 alin.(2^2) din Codul vamal, prevede că pentru sumele obligației vamale stabilite în procesul controlului ulterior sau în urma recalculării drepturilor de import și de export, majorarea de întârziere se calculează pentru perioada de când sumele obligațiilor vamale respective urmau să fie achitate și până la data stingerii acestora. Înscrierea în fișa de evidență a plătitorului vamal a majorării de întârziere calculate în procesul controlului ulterior sau ca rezultat al recalculării drepturilor de import și de export se efectuează în baza deciziei de regularizare.
47. La fel, potrivit aceluiași articol la alin. (2^3) majorarea de întârziere se calculează separat, pentru fiecare tip de impozit sau taxă, în mărimea stabilită de Codul fiscal.
48. Articolul 228 alin.(1) din Codul fiscal prevede că, majorarea de întârziere (penalitatea) este o sumă calculată în funcție de cuantumul impozitului, taxei și de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp. Aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întârziere este obligatorie, independent de forma de constrângere. Majorarea de întârziere reprezintă o parte din obligația fiscală și se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.
49. Astfel, suma de 19 084 073,11 lei, solicitată de reclamantă, nu reprezintă un prejudiciu material ci, este o sumă prevăzută de lege ce se achită ca obligație vamală a drepturilor de

import efectuate de SA „Incomlac”, consecutiv și majorarea de întârziere pentru perioada în care SA „Incomlac” nu a achitat obligațiile vamale. Or, prin Decizia de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, Biroul Vamal Nord i-a calculat SA „Incomlac” obligații vamale în sumă de 11 860 506,16 lei, respectiv prin Decizia de regularizare nr. 193 din 16 august 2018, au fost calculate obligații vamale în sumă de 2 570 793,84 lei. Având în vedere că aceste sume nu au fost achitate în termenul indicat, s-a format majorare de întârziere/penalități care trebuie să fie achitate de reclamantă în temeiul art. 129 din Codul vamal și art. 228 din Codul fiscal.

50. Totodată, instanța de judecată reține că părțile au executat obligațiile în baza contractului de prestări servicii nr. 04I/16 din 04 ianuarie 2016, prin urmare natura raporturilor juridice stabilite între acestea, este una contractuală.
51. Totuși răspunderea civilă delictuală, cât și cea contractuală, iau naștere ca urmare a încălcării unei obligații, aducându-se atingere unui drept subiectiv al persoanei. Instanța relevă că în cadrul răspunderii delictuale culpa trebuie dovedită și aceasta reiese dintr-un fapt ilicit.
52. La caz, conform ordonanței procurorului în Procuratura Anticorupție din 27 mai 2021, au fost scoși de sub urmărire penală brokerul vamal ÎS „Vamservimform” și angajații Biroului Vamal Nord al Serviciului Vamal, din lipsa în inacțiunile acestora a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) din Codul penal și clasarea procesului penal din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de la art. 329 alin. (1) din Codul penal (f.d.165-181, vol.I).
53. Totodată, potrivit scrisorii Biroului Vamal Nord nr.28/25-2144 din 28 februarie 2022, se atestă că în baza proceselor de verificare a declarațiilor vamale ÎS „Vamservinform”, în calitate de broker vamal și specialistul în domeniul vămuirii, nu au fost sancționați de către Biroul Vamal Nord. În urma controlului ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale, poziția tarifară 040150390 nu a fost modificată (f.d.207, vol.I).
54. Din aceste considerente, instanța de judecată respinge alegațiile reclamantului din acțiunea civilă referitoare la pretinsele acțiuni sau inacțiuni ilicite ale pârâtului și pretinsa vinovăție. Or, în prezenta speță nu se atestă existența unui prejudiciu material cauzat.
55. Instanța reiterează că, nu există un act prin care a fost sancționat ÎS „Vamservinform” ca broker vamal inclusiv specialistul în domeniul vămuirii, în comiterea unor acțiuni sau inacțiuni ilicite la întocmirea declarațiilor vamale de import. Prin urmare, argumentele reclamantei SA „Incomlac”, precum că pârâta a acționat ilicit și cu vinovăție, cauzându-i prejudiciul material prin omisiune, solicitând în ordine de regres repararea integrală a prejudiciului din partea succesorului ÎS „Vamservinform”, este neîntemeiată. Or, în lipsa faptei ilicite, pretențiile reclamantei sunt neîntemeiate, și încasarea în ordine de regres a sumei de 19 084 073,11 lei cu titlu de prejudiciu material este nejustificată.
56. Din aceste motive, nu există niciun temei legal pentru încasarea sumei de 19 084 073,11 lei cu titlu de prejudiciu material, motiv pentru care solicitarea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.
57. Pe cale de consecință se atestă că, alte argumente pertinente și importante pentru obiectul prezentei cauze, nu au fost invocate. De altfel, art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. În prezentul caz, circumstanțele cauzei întemeiate pe prevederile art. 1398 alin. (1) și 1403 alin. (2) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), nu s-au confirmat.

58. Conform prevederilor art. 94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Prin urmare, luând în considerare că reclamantul a pierdut procesul, pârâtul nu poate fi obligat de a compensa reclamantului cheltuielile de judecată, iar în consecință cererea privind încasarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

59. Față de cele constatate, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea depusă de SA „Incomlac" către Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe" privind repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.
60. În conformitate cu art. 238-241 Cod de procedura civilă, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.A. „INCOMLAC" către Instituția publică "Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe" privind repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/.

Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici